

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE
MØTE 11. JANUAR 2011

Sak 2/2011 Ark.nr.:
Saksbehandler: Trond Toldnes
Særutskrift: Oppland fylkeskommune

OPPLAND FYLKESKOMMUNE	
Saksnr.-Doknr.	Ark. 24/1-11
201005299-5	
Ark.	Beh. RE
120	
Max år	Kopi
Eks.	U.O. 8

HØRING – REGIONAL PLAN FOR RONDANE-SØLNKLETTEN.

Saksbehandlers utredning:

Sakspapirer: Forslag til regional plan for Rondane - Sølnekletten

Saksopplysninger:

Oppland fylkeskommune og Hedmark fylkeskommune har i fellesskap utarbeidet et forslag til regional plan for Rondane og Sølnekletten som nå er ute på høring. Den nye planen skal erstatte "Fylkesdelplan Rondane".

Planen består av:

1. Planbeskrivelse med handlingsprogram
2. Illustrasjonskart og plankart med mål og retningslinjer for bruk og forvaltning
3. Temakart

Planen har som hovedmål "å forene målene om lokal omstilling og utvikling med nasjonale mål om en helhetlig forvaltning av fjellområdene og sikring av villreins leveområder".

Delmålene er:

1. Sikre villreinen tilstrekkelige leveområder og langsiktige gode livsvilkår
2. Sikre lokalsamfunnene rundt Rondane og Sølnekletten gode muligheter for nærings- og bygdeutvikling.
3. Legge til rette for friluftsliv og økt kunnskap og kompetanse om natur- og kulturverdier i området.
4. Økt samarbeid og helhetlig forvaltning/utvikling.

Plankartet er delt inn i 4 soner ut i fra viktigheten for villrein og samfunn.

Sone 1 Nasjonalt villreinområde

Spesielt viktige områder for villrein. Område der man ikke tillater ny fritidsbebyggelse, ny utbygging eller tyngre tekniske inngrep.

Sone 2 Buffersone

Områder av betydning for villrein. Økt utbygging innenfor sonen kan påvirke sentrale og spesielt viktige villreinområder (sone 1) negativt. Områder der det ikke skal tillates nye hyttefelt, utvidelse eller fortetting av eksisterende hyttefelt ut over det som er godkjent i plan. Bebyggelse på eksisterende tomt kan utvikles innenfor visse rammer når dette er avklart gjennom kommunale planer. Tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter prioriteres innenfor sonen for å begrense ferdsel inn i sone 1.

Sone 3 Utviklingszone i randområde (gjelder kun Rondane)

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

Denne sonen har stor samfunnsmessig betydning, samtidig som deler av den er biologisk leveområde for villrein. Dette er i hovedsak områder med hytter og reiselivsbedrifter med behov for utvikling av infrastruktur.

Randområde som brukes av villrein, men der utvikling kan skje innenfor visse rammer. Det blir lagt stor vekt på samfunnsmessig utvikling som tar hensyn til villreinen. Det er krav om avbøtende tiltak for å dempe ferdsel og aktiviteter inn i nasjonalt villreinområde.

Sone 4 **Utviklingssone i dalførene**

Denne sona har stor samfunnsmessig betydning. Dette er dalfører med hovedvegnett, bosetting, gardsdrift og næringsetablering. Leveområde for villrein går dit folk bor, og flere steder helt ned til hovedvassdraga i dalbunnen. Temakart for villrein skal tas med som en del av vurderingen av tiltak innenfor området og for vurdering av behovet for avbøtende tiltak. Tiltakets betydning for næringsutvikling og lokalsamfunn skal tillegges avgjørende vekt.

Trekk- og beiteområde for villrein mellom Rondane og Sølnekletten er markert med egen farge på illustrasjonskartet og inngår i sone 4.

Retningslinjer for nasjonalt villreinområde i Rondane, SONE 1

(Rød skrift er henvisninger til Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane(FPR).

Retningslinjer for fritidsbebyggelse, nybygging og andre tekniske inngrep

- Det skal ikke etableres ny fritidsbebyggelse innenfor området. (FPR: forbud mot oppføring av bygninger)
- Ny utbygging eller andre tekniske inngrep som kan forringe nasjonalt villreinområde skal unngås. (FPR: forbud, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til jordbruksformål)
- Fortetting i eksisterende områder for fritidsbebyggelse vurderes på samme måte som nye anlegg. (FPR: forbud)
- Eksisterende landbruksbebyggelse skal ikke fradeles til fritidsformål men beholdes som en viktig ressurs for lokal næringsutvikling. (FPR omhandler ikke temaet)
- I regulerte områder for hytter er det reguleringsbestemmelsene som angir rammene for utnyttingsgrad.
- Eksisterende bebyggelse på fritidseiendommer utenfor regulerte områder kan vurderes utvidet inntil øvre total ramme på 100m² bruksareal (BRA). Størrelsen og antall bygg må fastsettes i kommuneplan for å bli juridisk bindende. Det bør tas hensyn til bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse.(FPR: maks bruksareal 70 m²)
- Det skal ikke etableres nye masseuttak og gruvevirksomhet innenfor nasjonalt villreinområde, bortsett fra mindre grustak for vedlikehold av lokale veger for å unngå lang transport. Eksisterende virksomhet må foregå slik at villreinen forstyrres minst mulig. Veger som benyttes for denne type virksomhet skal ikke være åpne for allmenn ferdsel. (FPR: forbudt, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse)

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

Retningslinjer for turistvirksomhet og utmarksnæring

- Det legges vekt på å gi mulighet til utvikling av eksisterende turistbedrifter i henhold til tidens krav, småskala turistvirksomhet knyttet til eksisterende setre og utvikling av utmarksnæring basert på stedegne ressurser. Dette kan være for å utvikle setra som kulturbærer, reiseliv og merkevare for å styrke næringsgrunnlag, sysselsetting og bomiljø. Det skal kunne dokumenteres at tiltaket har betydning for næringsutnyttelse av eiendommen. (FPR: kan tillates etter søknad)
- Nye bygninger for næringsformål skal knyttes til eksisterende bygninger og seteranlegg. Det skal legges vekt på tiltakets betydning for å ivareta utmarksbebyggelsen og setermiljøene, og det skal legges vekt på tilpasning til landskap, kulturlandskap og det kulturmiljø bebyggelsen er en del av. (FPR: kan tillates etter søknad)

Retningslinjer for veger, motorisert ferdsel og parkering

- *Nye landbruksveger*
Landbruksveger behandles etter Landbruksdepartementets forskrift om landbruksveier. Behovet for ferdselsreguleringer med bom vurderes i forhold til villreinens bruk av området og potensialet for økt trafikk. Der vegutbedring eller nybygging av veg er nødvendig for landbruket eller andre næringer i et område, skal det gis veiledning i planlegging med sikte på å komme fram til landskapsmessige og økonomisk akseptable løsninger. (FPR: forbud, men kan tillates etter søknad)
- *Veger og motorisert ferdsel*
 - Veger som medfører konfliktfylt ferdsel inn i sone 1 bør vurderes stengt med bom i hele eller deler av året jf. temakart. (allerede innført i FPR)
 - Eksisterende vegar som i dag er stengt for allmenn trafikk med bom bør fortsatt være stengt, og motorisert transport bør begrenses til næringsvirksomhet. (FPR: egne bestemmelser)
 - Brøyting av private vegar innenfor og i nærheten av områder med vinterbeite for villrein bør unngås, unntak er brøyting i forbindelse med skogsdrift. Kommunene bør utforme retningslinjer om regulering av vinterbrøyting av vegar jf. PBL § 11-8 c). (FPR: egne bestemmelser)
 - Det vises generelt til status for vegar og konkrete anbefalinger gitt i temakart
 - Det bør ikke anlegges nye vegar for allmenn trafikk i og gjennom nasjonalt villreinområde. (FPR: forbud)
- *Motorisert ferdsel i utmark*
Motorferdsel i utmark reguleres ihht. Lov om motorferdsel i utmark. (FPR har strengere bestemmelser)
- Forsvaret har etter lov om motorferdsel i utmark tillatelse til ferdsel i utmarka knyttet til øvelser, forflytninger og transport. Forsvaret skal etter samme lovs § 8 vise aktsomhet og unngå skader og ulempe for naturmiljø og mennesker. I denne forbindelse skal den regionale planens retningslinjer legges til grunn. (FPR har strengere bestemmelser i np)
- Bestemmelser og retningslinjer for styring av motorisert ferdsel sommer – og vinterstid (inklusive løypekjøring og brøyting) vurderes i forhold til villreinens ulike arealbruk gjennom året og innarbeides i kommunale planer. Planene bør fastsette

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

grense for når en bilveg slutter og går over til utmark. Informasjon om lovverket (motorferdsellov med forskrifter) er viktig og nødvendig jf. handlingsprogram. (innført i FPR)

- *Parkering*
Nye parkeringsplasser kan etableres som ledd i kanalisering av ferdsel og annen aktivitet. (FPR; forbud, kan dispenseres)

Retningslinjer for friluftsliv og ferdsel (allmenn ferdsel etter friluftsloven.)

- Type ferdsel og omfang av ferdselen må vurderes konkret i forhold til villreinens bruk av områdene til ulike tider av året.
Merkede stier og løyper legges utenom de mest sårbare områdene. (regulert, egne bestemmelser i FPR)
- All ferdsel bør unngås nært villrein i kalvingstid. I områder uten vinterbeite for villrein er tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter vinterstid uproblematisk i forhold til villrein. Tilsvarende gjelder for sommerbruk i områder uten sommertilhold. (FPR; forbud mot merking av stier og løyper, kan dispenseres)
- Større arrangement, konkurranser, aktiviteter og lignende bør legges til områder, traséer og tider der de kommer i minst mulig konflikt med villrein, og der de kan skape størst mulig ringvirkninger for lokalsamfunnet. Sykling bør fortrinnsvis skje etter seter- og utmarksveger og stier, framfor i terreng. Organiserte aktiviteter og opplevelser bør i størst mulig grad benytte eksisterende vegnett og godt merkede stier og løyper. (FPR; forbud, kan dispenseres)

Retningslinjer for bufferoner, SONE 2

Retningslinjer for kommunenes arealplanlegging

- *Arealformål*
Områdene skal som utgangspunkt legges ut med formål: Landbruks-, natur- og friluftformål (LNF-område) i kommuneplanenes arealdel etter PBL § 11-7 nr. 5. Gjeldende reguleringsplaner innenfor området kan fortsatt gjelde. Det samme gjelder eksisterende områder for fritidsbebyggelse godkjent i kommuneplanens arealdel.

Eksisterende godkjente fritidseiendommer utenom regulert felt og byggeområder kan inngå i LNF-område (b), områder der det kan gis rom for tilbygg og uthus innenfor visse rammer. Slike bestemmelser må i så fall utarbeides og knyttes til konkrete, avgrensede områder i kommuneplanens arealdel eller områdeplan jf PBL §§ 11-7 nr. 5 b og 11-11 nr.2. Alternativt må det utarbeides særskilt reguleringsplan.

For å gi muligheter for tilleggsnæringer i landbruket som ikke omfattes av underformål a. kan det i seterområder vurderes bruk av underformål b
- *Hensynssoner*
Bufferonene skal i tillegg fremstå med hensynssone naturmiljø H 560 (bufferone) jf. PBL § 11-8 c) for å ivareta villreinens interesser, eventuelt kombinert med hensynssone friluftsliv (og infrastruktur).

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre bygg

- I sone 2 legges det vekt på å prioritere utvikling av eksisterende bedrifter og virksomheter framfor å etablere nye virksomheter.
- Det skal ikke etableres ny fritidsbebyggelse/ fritidseiendommer ut over de som allerede er godkjent gjennom reguleringsplan eller gjennom områder avsatt for fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel. I regulerte områder er det reguleringsbestemmelsene som angir rammene for utnyttingsgrad. (FPR; forbud)
- Det kan gis rom for (tilbygg, uthus og anneks) på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt, når det i kommuneplanens arealdel er gitt særskilte bestemmelser om dette. Kommunene anbefales (gjennom revidering av kommuneplanens arealdel) å utarbeide spesifikke bestemmelser for buffersonene.
- Eksisterende bebyggelse på fritidseiendommer utenfor regulerte områder kan vurderes utvidet inntil en øvre totalramme på 140 m² bruksareal (BRA). Størrelse og antall bygg må fastsettes i kommuneplan for å bli juridisk bindende. Det bør tas hensyn til bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse.

Retningslinjer for turistvirksomhet og utmarksnæring

- Det legges vekt på å gi mulighet til utvikling av eksisterende turistbedrifter, småskala turistvirksomhet knyttet til eksisterende setre og utvikling av utmarksnæring basert på stede egne ressurser. Dette kan være for å utvikle setra som kulturbærere, reiseliv og merkevare for å styrke næringsgrunnlag, sysselsetting og bomiljø. Det skal kunne dokumenteres at tiltaket har betydning for næringsutnyttelse av eiendommen.
- Nye bygninger for næringsformål skal knyttes til eksisterende bygninger og seteranlegg. Det skal legges vekt på tiltakets betydning for å ivareta utmarksbebyggelsen og setermiljøene, og det skal legges vekt på tilpasning til landskap, kulturlandskap og det kulturmiljø bebyggelsen er en del av.

Friluftsliv

- Tilrettelegging for friluftsliv og aktiviteter sommer og vinterstid prioriteres innenfor området for å begrense ferdsel inn i sone 1. Det bør legges til rette for aktiviteter og opplevelser innenfor sonen og nærmere bygda for i størst mulig grad å styre ferdsel bort fra nasjonalt villreinområde.

Retningslinjer for utviklingszone (Rondane), SONE 3

Retningslinjer for kommunenes arealplanlegging

- Områdene innenfor denne sona er i dag i hovedsak LNF-områder (a og b), og regulerte områder for hytteområder og turistbedrifter. Endelig arealformål vil måtte avklares på kommuneplannivå og gjennom revidering av kommuneplanens arealdel.

Generelle retningslinjer

- Denne sona har stor samfunnsmessig betydning, samtidig som den er biologisk leveområde for villrein. Det blir lagt stor vekt på samfunnsmessig utvikling, samtidig som det tas hensyn til villreinen ved at det er krav om avbøtende tiltak og

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

kanalisering av ferdsel og annen aktivitet for å dempe ferdsel og aktiviteter inn i nasjonalt villreinområde.

Byggeområder

- Fortetting og utvidelse av eksisterende byggeområder prioriteres. Ny utbygging bør skje i byggeområder med krav om reguleringsplan.

Veger, parkering

- Ved behandling av søknad om landbruksveger inn mot det nasjonale villreinområdet bør det vurderes om det er behov for å sette vilkår om stenging av vegen med bom for allmenn ferdsel i hele- eller deler av året.
- Nye parkeringsplasser kan etableres som ledd i kanalisering av ferdsel og annen aktivitet.

Ferdsel og annen aktivitet

- Tilrettelegging for friluftsliv og aktiviteter prioriteres innenfor sonen for å redusere ferdsel inn i sone 1. Ved fortetting og utbygging innenfor sonen bør det legges særskilt vekt på å tilrettelegge for ferdsel bort fra villreinområder.
- I søndre del av Rondane, der det ikke er vinterbeite for villrein, kan det tilrettelegges ferdsel og andre aktiviteter inn i sone 1. Det bør ikke brøytes veger som leder inn mot villreinens vinterbeiteområder. Det bør prioriteres skiløyper parallelt med sone 1, og felles vinterparkering nærmere bygda. Kanalisering av ferdsel og aktivitet bør vurderes i forhold til villreinens ulike arealbruk gjennom året.

5.6 Retningslinjer for utviklingszone i dalførene, SONE 4 (rundt Sønkleppen og i Atndalen)

Retningslinjer for kommunenes arealplanlegging

- Områdene innenfor denne sona er i dag i hovedsak LNF-områder (a og b), og regulerte områder for hytteområder og turistbedrifter. Endelig arealformål vil måtte avklares på kommuneplannivå og gjennom revidering av kommuneplanens arealdel.

Generelle retningslinjer

- Det skal legges avgjørende vekt på tiltakets betydning for næringsutvikling og ringvirkninger for lokalsamfunnet. Temakart for villrein skal tas med som en del av vurderingen av tiltak innenfor området og for vurdering av behovet for avbøtende tiltak.

Fritidsbebyggelse og ferdsel

- Ny fritidsbebyggelse bør legges i tilknytning til tettsted og grender med eksisterende infrastruktur (skiløypenett, butikk, helårsveg, idrettsanlegg) for å gi størst mulig ringvirkninger for lokalsamfunnet. All hyttebygging bør som utgangspunkt skje i felt og med krav om reguleringsplan.
- Tilrettelegging for friluftsliv og aktiviteter prioriteres innenfor sonen for å redusere ferdsel inn i nasjonalt villreinområde. Det bør legges særskilt vekt på å tilrettelegge for ferdsel "på tvers" – langsetter lia og nærmest mulig bygda, både sommer og vinter. Vinterstid bør man unngå brøyting av veger som leder inn mot villreinens vinterbeiteområder og heller prioritere langsgående skiløyper og felles

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

vinterparkering.

- Ved behandling av søknad om landbruksveger inn mot nasjonalt villreinområde (sone 1) bør det vurderes om det er behov for å sette vilkår om stenging av vegen med bom for allmenn ferdsel i hele- eller deler av året.

Særskilt retningslinjer for trekk-/utvekslingsområder i Atndalen

- Ny bebyggelse og nye anlegg bør så langt det er mulig knyttes til og i nærheten av eksisterende bebyggelse og infrastruktur. Det bør legges vekt på trekkområder/utvekslingsområder synliggjort i denne sonen.

Særskilte retningslinjer for delområde Rondane

Retningslinjer for nasjonalt villreinområde, sone 1:

Retningslinjer for veger, motorisert ferdsel og parkering

En viser til temakart for veger stengt med bom og vinterstengte veger i Rondane.

Brøyting av Fv 27 videreføres forutsatt at eksisterende stopp- og parkeringsforbud opprettholdes. Ved utbedringer og andre tiltak langs vegen skal det legges vesentlig vekt på villreinhensyn.

Friisvegen kan brøytes fram til 1. november og åpnes igjen etter 15.mai. Åpningen om våren skal løpende vurderes i forhold til villreinen.

Retningslinjer for bufferoner, sone 2:

Generelle retningslinjer, friluftsliv

Ferdsel og aktiviteter bør unngås i, eller i nærheten av, kalvingsområder for villrein i kalvingsperioden. Det bør ikke brøytes flere veger til regulerte hytteområder i sone 2, der dette ikke er et ledd i kanalisering av ferdselen av hensyn til villreinen.

Saksbehandlers vurderinger.

Det meste av Dovrefjell statsallmenning og Grimsdal statsallmenning består i planforslaget av sone 1 som har de strengeste retningslinjene i forhold til utvikling av fritidsbebyggelse, ny utbygging eller tyngre tekniske inngrep.

Et mindre område mellom Springarbekken og grensa mot Folldal (sør for E6 over Dovrefjell) er definert som sone 2 (bufferone). Dette er også områder av betydning for villreinen og det legges også her opp til restriksjoner på arealinngrep som hyttebygging og ulike næringsvirksomheter.

Fra før er det meste av statsallmenningsgrunn innenfor planområdet vernet i form av nasjonalpark, landskapsvernområde og naturreservat. Vernebestemmelsene regulerer de rettighetene som fjellstyret forvalter enda strengere enn en regionplan gjør, slik at bestemmelsene i forslaget til den nye regionale planen ikke vil innskrenke bruksrettene og utviklingen i statsallmenningene ytterligere.

Hele villreinens leveområde bør defineres som et nasjonalt villreinområde. Dette for å synliggjøre at både bufferone og utviklingsone også består av bruksområder for villreinen.

MØTEBOK FOR DOVRE FJELLSTYRE

MØTE 11. JANUAR 2011

Det er ikke fremmet noen innstilling til vedtak fra saksbehandler, da regionplanen er nokså omfattende og en bør diskutere planforslaget grundigere på møtet.

VEDTAK:

Regionplanen berører all statsallmenning i Dovre som ligger innenfor Rondane Villreinområde. Gjennom Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane er det lagt føringer for bruksutøvelsen av de rettighetene Dovre fjellstyre forvalter. Forvaltningsplanen har strengere bestemmelser enn de retningslinjene som er foreslått i regionplanen og vil derfor ikke ha nevneverdig betydning for fjellstyrets forvaltning.

Kun et mindre område mellom Springarbekken og Gautåe ligger utenfor vernet område. I regionplanen har dette området fått betegnelsen utviklingssone (sone 3), som har videre rammer for utvikling i området og som ikke begrenser bruksutøvelsen i statsallmenningen.

Dovre fjellstyre slutter seg til det framlagte forslaget til Regionplan for Rondane.
Vedtaket er enstemmig

Dombås 12.1.2011

Trond Toldnes